

RZYMIAN

ROZDZIAŁ 1

Paweł, sługa Jezusa Chrystusa, powołany Apostoł, odłączony ku opowiadaniu Ewangelii Bożej;

² Którą przedtem obiecał przez proroki swoje w pismach świętych,

³ O Synu swoim, który się narodził z nasienia Dawidowego według ciała;

⁴ A pokazał się Synem Bożym możnie, według Ducha poświęcenia, przez zmartwychwstanie, to jest o Jezusie Chrystusie, Panu naszym.

⁵ Przez którego wzięliśmy łaskę i urząd apostołski ku posłuszeństwu wiary między wszystkimi narody, dla imienia jego;

⁶ Między którymi jesteście i wy powołani od Jezusa Chrystusa.

⁷ Wszystkim, którzy jesteście w Rzymie, umiłowanym Bożym, powołanym świętym, łaska niech będzie wam i pokój od Boga, Ojca naszego, i od Pana Jezusa Chrystusa.

⁸ Najprzód tedy dziękuję Bogu mojemu przez Jezusa Chrystusa za was wszystkich, iż wiara wasza słynie po wszystkim świecie.

⁹ Świadkiem mi bowiem jest on Bóg, któremu służę w duchu moim w Ewangelii Syna jego, iż bez przestanku wzmiankę o was czynię,

¹⁰ Zawsze w modlitwach moich prosząc, iżby mi się wždy kiedykolwiek droga zdarzyła za wolą Bożą przyjść do was.

¹¹ Albowiem pragnę was widzieć, abym wam mógł udzielić jakiego daru duchownego ku utwierdzeniu waszemu;

¹² To jest, abyśmy się u was zobopólnie ucieszyli przez społeczną wiarę, i waszą, i moją.

¹³ A nie chcę, abyście i wy wiedzieć nie mieli, bracia! żem często zamyślał pójść do was; (ale był dotąd zawściągniony), abym miał jaki pożytek i między wami, jako i między innymi pogany.

¹⁴ I Grekom, i grubym narodom, i mądrym, i głupim jestem dłużnikiem,

¹⁵ Tak, iż ile ze mnie jest, gotowym jest i wam, którzyście w Rzymie, Ewangeliję opowiadać.

¹⁶ Albowiem nie wstydę się za Ewangeliję Chrystusową, ponieważ jest mocą Bożą ku zbawieniu każdemu wierzącemu, Żydowi najprzód, potem i Greczynowi.

¹⁷ Bo sprawiedliwość Boża w niej bywa objawiona z wiary w wiarę, jako napisano: Że sprawiedliwy z wiary żyć będzie.

¹⁸ Bo gniew Boży objawia się z nieba przeciwko wszelkiej niepobożności i niesprawiedliwości tych ludzi, którzy zatrzymują prawdę Bożą w niesprawiedliwości.

¹⁹ Przeto iż co może być wiedziano o Bogu, jest w nich jawno, gdyż im Bóg objawił.

- ²⁰ Bo rzeczy jego niewidzialne od stworzenia świata, przez rzeczy uczynione widzialne bywają, to jest ona wieczna jego moc i bóstwo, na to, aby oni byli bez wymówki.
- ²¹ Przeto iż poznawszy Boga, nie chwalili jako Boga, ani mu dziękowali, owszem znikczemnieli w myślach swoich i zaćmiło się bezrozumne serce ich;
- ²² Mieniając się być mądrymi, zgłupieli;
- ²³ I odmienili chwałę nieskazitelnego Boga w podobieństwo obrazu skazitelnego człowieka i ptaków, i czworonogich zwierząt, i płazów.
- ²⁴ A przetoż podał je Bóg pożądliwościom serc ich ku nieczystości, aby lżyli ciała swoje między sobą,
- ²⁵ Jako te, którzy odmienili prawdę Bożą w kłamstwo i chwalili stworzenie, i służyli mu raczej niż Stworzycielowi, który jest błogosławiony na wieki. Amen.
- ²⁶ Dlatego podał je Bóg w namiętności sromotne, gdyż i niewiasty ich odmieniły używanie przyrodzone w ono, które jest przeciwko przyrodzeniu.
- ²⁷ Także i mężczyźni opuściwszy przyrodzone używanie niewiasty, zapalili się w swej pożądliwości jedni ku drugim, mężczyzna z mężczyzną hańbę płodząc, a nagrodę należącą błędowi swemu na się biorąc.
- ²⁸ A jako się im nie upodobało mieć w znajomości Boga, tak też Bóg je podał w umysł opaczny, aby czynili, co nie przystoi;
- ²⁹ Napelnieni będąc wszelakiej nieprawości, wszeteczeństwa, przewrotności, łakomstwa, złości, pełni zazdrości, morderstwa, sporu, zdrady, złych obyczajów;
- ³⁰ Zausznicy, obmówcy, Boga nienawidzący, potwarcy, pyszni, chlubni, wynalazcy złych rzeczy, rodzicom nieposłuszni,
- ³¹ Bezrozumni, przymierza nie trzymający, bez przyrodzonej miłości, nieprzejeđnani i niemiłosierni;
- ³² Którzy poznawszy prawo Boże, iż ci, co takowe rzeczy czynią, godni są śmierci, nie tylko sami je czynią, ale też przestawają z tymi, co je czynią.

ROZDZIAŁ 2

- P**rzetoż jesteś bez wymówki, o człowiecze! który osądzasz; bo w czym drugiego osądzasz, samego siebie osądzasz, ponieważ toż czynisz, który drugiego osądzasz.
- ² Lecz wiemy, iż sąd Boży jest według prawdy przeciwko tym, którzy takowe rzeczy czynią.
- ³ Czy mniemasz, o człowiecze! który osądzasz tych, co takowe rzeczy czynią, a sam je czynisz, że ty ujdziesz sądu Bożego?
- ⁴ Czy bogactwy dobroćliwości jego i cierpliwości, i nieskwapliwości pogardzasz, nie wiedząc, iż cię dobroćliwość Boża do pokuty prowadzi?
- ⁵ Ale podług zatwardziałości twojej i serca niepokutującego skarbisz sobie samemu gniew na dzień gniewu i objawienia sprawiedliwego sądu Bożego.
- ⁶ Który odda każdemu podług uczynków jego;
- ⁷ Tym, którzy przez wytrwanie w uczynku dobrym szukają sławy i czci i nieskazitelności, odda żywot wieczny;
- ⁸ A zaś swarliwym i prawdzie nieposłusznym, lecz posłusznym niesprawiedliwości, odda zapalczywość i gniew;
- ⁹ Utrapienie i ucisk duszy każdego człowieka, który złość popełnia, Żyda najprzód, potem i Greka;

- ¹⁰ A chwałę i cześć, i pokój wszelkiemu czyniącemu dobre, Żydowi najprzód, potem i Grekowi.
- ¹¹ Albowiem nie masz względu na osoby u Boga.
- ¹² A którykolwiek bez zakonu zgrzeszyli, bez zakonu też poginą; a którykolwiek w zakonie zgrzeszyli, przez zakon sądzeni będą.
- ¹³ (Gdyż nie słuchacze zakonu sprawiedliwymi są u Boga; ale czyniciele zakonu usprawiedliwieni będą.)
- ¹⁴ Bo ponieważ poganie nie mający zakonu, z przyrodzenia czynią, co jest w zakonie, ci, zakonu nie mając, sami sobie są zakonem;
- ¹⁵ Którzy ukazują skutek zakonu, napisany na sercach swych, z poświadczaniem sumienia ich i myśli współ siebie oskarżających albo też wymawiających,
- ¹⁶ W dzień, gdy sędzić będzie Bóg skryte rzeczy ludzkie według Ewangelii mojej przez Jezusa Chrystusa.
- ¹⁷ Oto się ty nazywasz Żydem i polegasz na zakonie, a chlubisz się Bogiem.
- ¹⁸ I znasz wolę jego i rozeznajesz rzeczy różne od niej, wyćwiczony będąc z zakonu;
- ¹⁹ I masz za to, żeś jest wodzem ślepych, światłością tych, którzy są w ciemności;
- ²⁰ Mistrzem bezrozumnych, nauczycielem niemowląt, mając kształt znajomości i prawdy w zakonie.
- ²¹ Który tedy uczysz drugiego, siebie samego nie uczysz? Który opowiadasz, żeby nie kradziono, kradniesz?
- ²² Który mówisz, żeby nie cudzołożono, cudzołożysz? który się brzydzisz bałwany, święte rzeczy kradniesz?
- ²³ Który się chlubisz zakonem, przez przestępstwo zakonu Boga łżysz?
- ²⁴ Albowiem imię Boże dla was bluźnione bywa między pogany, jako napisano.
- ²⁵ Boć obrzezanie jest pożyteczne, jeźlibyś pełnił zakon; ale jeźlibyś był przestępcą zakonu, twoje obrzezanie stało się nieobrzezką.
- ²⁶ Jeźliby tedy nieobrzezka przestrzegała praw zakonnych, azaż jego nieobrzezka nie będzie przyczyną za obrzezkę?
- ²⁷ I osądzi nieobrzezka z przyrodzenia zakon pełniąca ciebie, który przez literę i obrzezkę jesteś przestępcą zakonu.
- ²⁸ Albowiem nie ten jest Żydem, który jest Żydem na jawie, ani to jest obrzezka, która jest na jawie na ciele;
- ²⁹ Ale który jest w skrytości Żydem i obrzezka serca, która jest w duchu, nie w literze, której chwała nie jest z ludzi, ale z Boga.

ROZDZIAŁ 3

Czemże tedy zacniejszy Żyd? albo co za pożytek obrzezki?

- ² Wielki z każdej miary. Albowiem to najpierwsza, iż im zwierzone były wyroki Boże.
- ³ Bo cóż na tem, jeśli niektórzy nie uwierzyli? Azaż niedowiarstwo ich niszczy wiarę Bożą?
- ⁴ Nie daj tego Boże! I owszem niech Bóg będzie prawdziwy, a wszelki człowiek kłamcą, jako napisano: A abyś był usprawiedliwiony w mowach twoich, a żebyś zwyciężył, gdybyś sądził.
- ⁵ Jeżeli tedy niesprawiedliwość nasza Bożą sprawiedliwość zaleca, cóż rzeczymy? Azaż niesprawiedliwy jest Bóg, który gniew przywodzi? (Po ludzku mówię.)

- ⁶ Nie daj tego Boże! albowiem jakożby Bóg sądził świat?
- ⁷ Bo jeśli prawda Boża przez moje kłamstwo obfitowała ku chwale jego, czemuż jeszcze i ja bywam sądzony jako grzesznik?
- ⁸ A nie raczej tak mówimy: (jako nas szkalują i jako niektórzy udawają, żebyśmy mówili:) Będziemy czynić złe rzeczy, aby przyszedł dobre? Których potępienie jest sprawiedliwe.
- ⁹ Cóż tedy? Mamyż nad nie? Żadnym sposobem; gdyżeśmy przedtem dowiedli, że Żydowie i Grekowie, wszyscy są pod grzechem,
- ¹⁰ Jako napisano: Nie masz sprawiedliwego ani jednego;
- ¹¹ Nie masz rozumnego i nie masz, kto by szukał Boga.
- ¹² Wszyscy się odchyłili, współ się stali nieużytecznymi, nie masz kto by czynił dobre, nie masz aż do jednego.
- ¹³ Grobem otworzonym jest gardło ich, językami swemi zdradzali, jad żmiji pod wargami ich.
- ¹⁴ Których usta napełnione są przeklinania i gorzkości;
- ¹⁵ Nogi ich prędkie są ku wylewaniu krwi;
- ¹⁶ Skruszenie z biedą w drogach ich,
- ¹⁷ A drogi pokoju nie poznali;
- ¹⁸ Nie masz bojaźni Bożej przed oczami ich.
- ¹⁹ A wiemy, iż cokolwiek zakonowi mówi, tym którzy są pod zakonem, mówi, aby wszelkie usta były zatulone i aby wszystek świat podlegał karaniu Bożemu.
- ²⁰ Przeto z uczynków zakonu nie będzie usprawiedliwione żadne ciało przed oblicznością jego, gdyż przez zakon jest poznanie grzechu.
- ²¹ Lecz teraz bez zakonu sprawiedliwość Boża objawiona jest, mająca świadectwo z zakonu i z proroków;
- ²² Sprawiedliwość, mówię, Boża przez wiarę Jezusa Chrystusa ku wszystkim i na wszystkie wierzące; boć różności nie masz.
- ²³ Albowiem wszyscy zgrzeszyli i nie dostaje im chwały Bożej.
- ²⁴ A bywają usprawiedliwieni darmo z łaski jego przez odkupienie, które się stało w Chrystusie Jezusie.
- ²⁵ Którego Bóg wystawił ubłaganiem przez wiarę we krwi jego, ku okazaniu sprawiedliwości swojej przez odpuszczenie przedtem popełnionych grzechów w cierpliwości Bożej,
- ²⁶ Ku okazaniu sprawiedliwości swojej w teraźniejszym czasie, na to, aby on był sprawiedliwym i usprawiedliwiającym tego, który jest z wiary Jezusowej.
- ²⁷ Gdzież tedy jest chluba? Odrzucona jest. Przez któryż zakon? Czyli uczynków? Nie, ale przez zakon wiary.
- ²⁸ Przetoż mamy za to, że człowiek bywa usprawiedliwiony wiarą bez uczynków zakonu.
- ²⁹ Izali Bóg jest tylko Bogiem Żydów? izali też nie pogan? Zaiste i pogan.
- ³⁰ Ponieważ jeden jest Bóg, który usprawiedliwi obrzezkę z wiary i nieobrzezkę przez wiarę.
- ³¹ To tedy zakon niszczy przez wiarę? Nie daj tego Boże! i owszem zakon stanowimy.

ROZDZIAŁ 4

Cóż tedy, rzeczymy, znalazł Abraham, ojciec nasz według ciała?

² Bo jeśli Abraham z uczynków jest usprawiedliwiony, ma się czem chlubić, ale nie u Boga.

³ Albowiem cóż Pismo mówi? Uwierzył Abraham Bogu i przyczytano mu to za sprawiedliwość.

⁴ A robiącemu zapłata nie bywa przyczytana podług łaski, ale podług długu;

⁵ Nie robiącemu zaś, lecz wierzącemu w tego, który usprawiedliwia niepobożnego, przyczytana bywa wiara jego za sprawiedliwość.

⁶ Jako i Dawid powiada, że błogosławieństwo człowieka jest, któremu Bóg przyczyta sprawiedliwość bez uczynków, mówiąc:

⁷ Błogosławieni, których odpuszczone są nieprawości, a których zakryte są grzechy;

⁸ Błogosławiony mąż, któremu Pan grzechu nie przyczyta.

⁹ To tedy błogosławieństwo tylko na obrzezkę przychodzi, czy też na nieobrzezkę? Gdyż mówimy, iż wiara Abrahamowi jest przyczytana za sprawiedliwość.

¹⁰ Jakoż mu tedy jest przyczytano? Gdy był w obrzezce, czyli w nieobrzezce? Nie w obrzezce, ale w nieobrzezce.

¹¹ I przyjął znak obrzezki za pieczęć sprawiedliwości onej wiary, która była w nieobrzezce, na to, aby był ojcem wszystkich wierzących w nieobrzezce, aby i onym przyczytana była sprawiedliwość;

¹² I aby był ojcem obrzezki, nie tylko tych, którzy są z obrzezki, ale też i tych, którzy chodzą stopami wiary ojca naszego Abrahama, która była w nieobrzezce.

¹³ Albowiem nie przez zakon się stała obietnica Abrahamowi albo nasieniu jego, aby był dziedzicem świata, ale przez sprawiedliwość wiary.

¹⁴ Bo jeśli ci, którzy są z zakonu, dziedzicami są, tedyć niszczała wiara i wniwecz się obróciła obietnica.

¹⁵ Gdyż zakon gniew sprawuje; albowiem gdzie zakonu nie masz, tam ani przestępstwa.

¹⁶ Przetoż z wiary jest dziedzictwo, aby było z łaski, i żeby była warowna obietnica wszystkiemu nasieniu, nie tylko temu, które jest z zakonu, ale i temu, które jest z wiary Abrahamowej, który jest ojcem nas wszystkich;

¹⁷ (Jako napisano: Ojcem wielu narodów wystawiłem cię) przed Bogiem, któremu uwierzył, który ożywia umarłe i który przywołuje te rzeczy, których nie masz, i jakoby były.

¹⁸ Który (Abraham) przeciwko nadziei w nadzieję uwierzył, że się stanie ojcem wielu narodów według tego, co mu powiedziano: Tak będzie nasienie twoje.

¹⁹ A nie będąc słabym w wierze, nie patrzył na ciało swoje już obumarłe, mając około stu lat, ani na obumarły żywot Sary.

²⁰ O obietnicy tedy Bożej nie wątpił z niedowiarstwa; ale się umocnił wiarą i dał chwałę Bogu,

²¹ Będąc też tego pewien, że cokolwiek on obiecał, mocen jest i uczynić.

²² Przetoż przyczytano mu to za sprawiedliwość.

²³ A nie napisano tego dla niego samego, iż mu to przyczytano,

²⁴ Ale i dla nas, którym ma być przyczytano, którzy wierzymy w tego, który wzbudził Jezusa, Pana naszego, z martwych;

²⁵ Który wydany jest dla grzechów naszych, a wstał z martwych dla usprawiedliwienia naszego.

ROZDZIAŁ 5

Będąc tedy usprawiedliwieni z wiary, pokój mamy z Bogiem przez Pana naszego Jezusa Chrystusa;

² Przez któregośmy też przystęp otrzymali wiarą ku łasce, w której stoimy i chlubimy się nadzieją chwały Bożej.

³ A nie tylko to, ale się też chlubimy z ucisków, wiedząc, iż ucisk cierpliwość sprawuje,

⁴ A cierpliwość doświadczenie, a doświadczenie nadzieję,

⁵ A nadzieja nie pohańbia, przeto iż miłość Boża rozlana jest w sercach naszych przez Ducha Świętego, który nam jest dany.

⁶ Albowiem Chrystus, gdy jeszcze byliśmy mdłymi, według czasu umarł za niepobożne.

⁷ Choć ledwie by kto umarł za sprawiedliwego; wszakże za dobrego śnałby się kto umrzeć ważył.

⁸ Lecz zaleca Bóg miłość swoją ku nam, że gdy jeszcze byliśmy grzesznymi, Chrystus za nas umarł.

⁹ Daleko tedy więcej teraz usprawiedliwieni będąc krwią jego, zachowani będziemy przez niego od gniewu.

¹⁰ Bo jeźliże będąc nieprzyjaciołmi, pojednaliśmy z Bogiem przez śmierć Syna jego; daleko więcej będąc pojednani, zachowani będziemy przez żywot jego.

¹¹ A nie tylko to, ale się też chlubimy Bogiem przez Pana naszego Jezusa Chrystusa, przez któregośmy teraz pojednanie otrzymali.

¹² Przetoż jako przez jednego człowieka grzech wszedł na świat, a przez grzech śmierć; tak też na wszystkich ludzi śmierć przyszła, ponieważ wszyscy zgrzeszyli.

¹³ Albowiem aż do zakonu grzech był na świecie; ale grzech nie bywa przyczytany, gdy zakonu nie masz.

¹⁴ Lecz śmierć królowała od Adama aż do Mojżesza i nad tymi, którzy nie zgrzeszyli, na podobieństwo przestępstwa Adamowego, który jest wzorem onego, który miał przyjść.

¹⁵ Ale nie jako upadek, tak i dar z łaski; albowiem jeźli przez upadek jednego wiele ich pomarło, daleko więcej łaska Boża i dar z łaski onego jednego człowieka Jezusa Chrystusa na wiele ich opływała.

¹⁶ A dar nie jest taki, jako to, co przyszło przez jednego, który zgrzeszył. Albowiem wina jest z jednego upadku ku potępieniu, ale dar z łaski z wielu upadków ku usprawiedliwieniu.

¹⁷ Albowiem jeźli dla jednego upadku śmierć królowała przez jednego, daleko więcej, którzy obfitość onej łaski i dar sprawiedliwości przyjmują, w żywocie królować będą przez tegoż jednego Jezusa Chrystusa.

¹⁸ Przetoż tedy jako przez jednego upadek na wszystkich ludzi przyszła wina ku potępieniu; tak też przez jednego usprawiedliwienie na wszystkich ludzi przyszedł dar ku usprawiedliwieniu żywota.

¹⁹ Bo jako przez nieposłuszeństwo jednego człowieka wiele się ich stało grzesznymi; tak przez posłuszeństwo jednego człowieka wiele się ich stało sprawiedliwymi.

²⁰ A zakon przytem nastąpił, aby obfitował grzech; lecz gdzie się grzech rozmnożył, tam łaska tem więcej obfitowała.

²¹ Aby jako grzech królował ku śmierci, tak też aby łaska królowała przez sprawiedliwość ku żywotowi wiecznemu przez Jezusa Chrystusa, Pana naszego.

ROZDZIAŁ 6

Cóż tedy rzeczemy? Zostaniemyż w grzechu, aby łaska obfitowała?

² Nie daj tego Boże! albowiem którzyśmy umarli grzechowi, jakoż jeszcze w nim żyć będziemy?

³ Azaż nie wiecie, iż którzykolwiek ochrzczeni jesteśmy w Chrystusa Jezusa, w śmierć jego ochrzczeni jesteśmy?

⁴ Pogrzebieniśmy tedy z nim przez chrzest w śmierć, aby jako Chrystus wzbudzony jest z martwych przez chwałę ojcowską, tak żebyśmy i my w nowości żywota chodzili.

⁵ Bo jeźliżeśmy z nim wszczępieni w podobieństwo śmierci jego, tedy też i w podobieństwo zmartwychwstania wszczępieni z nim będziemy.

⁶ To wiedząc, że stary nasz człowiek pospołu jest z nim ukrzyżowany, aby ciało grzechu było zniszczone, żebyśmy już więcej nie służyli grzechowi;

⁷ Bo ktoś umarł, usprawiedliwiony jest od grzechu.

⁸ Jeźliśmy tedy z Chrystusem umarli, wierzymy, iż też z nim żyć będziemy,

⁹ Wiedząc, że Chrystus powstawszy z martwych, więcej nie umiera i śmierć mu więcej nie panuje.

¹⁰ Bo iż umarł, grzechowi raz umarł, a iż żyje, żyje Bogu.

¹¹ Tak też i wy rozumiejcie, żeście wy umarłymi grzechowi, aleście żywymi Bogu w Chrystusie Jezusie, Panu naszym.

¹² Niechże tedy nie króluje grzech w śmiertelnem ciele waszem, żebyście mu posłuszni byli w pożądliwościach jego.

¹³ Ani stawiajcie członków waszych orężem niesprawiedliwości grzechowi: ale stawiajcie siebie samych Bogu, jako z umarłych żywi, i członki wasze orężem sprawiedliwości Bogu.

¹⁴ Albowiem grzech panować nad wami nie będzie; bo jesteście nie pod zakonem, ale pod łaską.

¹⁵ Cóż tedy? Będziemyż grzeszyli, żeśmy nie pod zakonem, ale pod łaską? Nie daj tego Boże!

¹⁶ Azaż nie wiecie, że komu się stawiacie za sługi ku posłuszeństwu, tegoście sługami, komuście posłuszni; bądź grzechowi ku śmierci, bądź posłuszeństwu ku sprawiedliwości?

¹⁷ Ale chwała Bogu, że bywszy sługami grzechu, usłuchaliście z serca sposobu onej nauki, którejście się poddali.

¹⁸ A będąc uwolnieni od grzechu, staliście się niewolnikami sprawiedliwości.

¹⁹ Po ludzku mówię dla młodości ciała waszego. Albowiem jakoście stawiali członki wasze na służbę nieczystości i nieprawości ku czynieniu nieprawości: tak teraz stawiajcie członki wasze na służbę sprawiedliwości ku poświęceniu.

²⁰ Bo pókiście byli sługami grzechu, byliście wolnymi od sprawiedliwości:

²¹ Jakiżecie tedy naonczas pożytek mieli onych rzeczy, za które się teraz wstydzicie? Bo koniec onych jest śmierć.

²² Lecz teraz, będąc uwolnieni od grzechu, a zniewoleni Bogu, macie pożytek swój ku poświęceniu, a koniec żywot wieczny.

²³ Albowiem zapłata za grzech jest śmierć; ale dar z łaski Bożej jest żywot wieczny, w Chrystusie Jezusie, Panu naszym.

ROZDZIAŁ 7

Azaż nie wiecie, bracia! (bo powiadomym zakonu mówię), iż zakon panuje nad człowiekiem, póki żyje?

² Albowiem niewiasta, która jest za mężem, póki żyw mąż, obowiązana mu jest zakonem; a jeźliby mąż umarł, uwolniona jest od zakonu mężowego.

³ Przetoż tedy, póki mąż żyje, będzie zwana cudzołożnicą, jeźliby żoną inszego męża została; a jeźliby mąż jej umarł, wolna jest od zakonu onego, aby nie była cudzołożnicą, choćby się inszego męża żoną stała.

⁴ A tak, bracia moi! i wyście umartwieni zakonowi przez ciało Chrystusowe, abyście się stali inszego, to jest tego, który wzbudzony jest z martwych, abyśmy owoc przynosili Bogu.

⁵ Albowiem gdyśmy byli w ciele, namiętności grzechów, które się wzniecały przez zakon, mocy dokazywały w członkach naszych ku przynoszeniu owocu śmierci.

⁶ Lecz teraz staliśmy się wolni od zakonu, umarłszy temu, w którymśmy byli zatrzymani, abyśmy Bogu służyli w nowości ducha, a nie w starości litery.

⁷ Cóż tedy rzeczymy? Iż zakon jest grzechem? Nie daj tego Boże! I owszem grzechu nie poznał, tylko przez zakon; bo i o pożądliwości bym był nie wiedział, by był zakon nie rzekł: Nie będziesz pożądał.

⁸ Lecz grzech wzięwszy przyczynę przez przykazanie, sprawił we mnie wszelką pożądliwość; albowiem bez zakonu grzech jest martwy.

⁹ I jam żył niekiedy bez zakonu; lecz gdy przyszło przykazanie, grzech ożył, a jam umarł.

¹⁰ I znalazło się, że to przykazanie, które miało być ku żywotowi, jest mi ku śmierci.

¹¹ Gdyż grzech, wzięwszy przyczynę przez przykazanie, zawiódł mię i przez nie zabił mię.

¹² A tak zakon jest święty i przykazanie święte, i sprawiedliwe, i dobre.

¹³ To tedy dobre stałoż mi się śmiercią? Nie daj tego Boże! I owszem grzech, aby się pokazał być grzechem, sprawił mi śmierć przez dobre, żeby się stał nader grzeszącym on grzech przez ono przykazanie.

¹⁴ Bo wiemy, iż zakon jest duchowny, ałem ja cielesny, zaprzędany pod grzech.

¹⁵ Albowiem tego, co czynię, nie pochwalam; bo nie, co chcę, to czynię, ale czego nienawidzę, to czynię.

¹⁶ A jeźli czego nie chcę, to czynię, przyzwalam zakonowi, że dobry jest.

¹⁷ Już tedy teraz nie ja to czynię, ale grzech we mnie mieszkający;

¹⁸ Gdyż wiem, że nie mieszka we mnie (to jest w ciele mojem) dobre; albowiem chęć jest we mnie, ale wykonać to, co jest dobrego, nie znajduję.

¹⁹ Bo nie czynię dobrego, które chcę; ale złe, którego nie chcę, to czynię.

²⁰ A jeźliż ja to czynię, czego nie chcę, już ja więcej nie czynię tego, ale grzech, który we mnie mieszka.

²¹ Znajduję tedy ten zakon w sobie, gdy chcę dobre czynić, że się mnie złe trzyma.

²² Albowiem kocham się w zakonie Bożym według wewnętrznego człowieka.

²³ Lecz widzę inszy zakon w członkach moich, odporny zakonowi umysłu mego i który mię zniewala pod zakon grzechu, który jest w członkach moich.

²⁴ Nędznych ja człowiek! Któż mię wybawi z tego ciała śmierci?

²⁵ Dziękuję Bogu przez Jezusa Chrystusa, Pana naszego. Przetoż tedy ja sam umysłem służę zakonowi Bożemu, lecz ciałem zakonowi grzechu.

Przetoż teraz żadnego potępienia nie masz tym, który będąc w Chrystusie Jezusie nie według ciała chodzą, ale według Ducha.

² Albowiem zakon Ducha żywota, który jest w Chrystusie Jezusie, uwolnił mię od zakonu grzechu śmierci.

³ Bo co niemożnego było zakonowi, w czym on był słaby dla ciała, Bóg posławszy Syna swego w podobieństwie grzesznego ciała i dla grzechu, potępił grzech w ciełe,

⁴ Aby ona sprawiedliwość zakonu była wypełniona w nas, którzy nie według ciała chodzimy, ale według Ducha.

⁵ Albowiem, którzy są według ciała, o tem myślą, co jest cielesnego; ale którzy są według Ducha, myślą o tem, co jest duchowego.

⁶ Gdyż zmysł ciała jest śmierć; ale zmysł ducha jest żywot i pokój,

⁷ Przeto iż zmysł ciała jest nieprzyjacielem Bogu; bo się zakonowi Bożemu nie poddaje, gdyż też i nie może.

⁸ Przetoż którzy są w ciełe, Bogu się podobać nie mogą.

⁹ Lecz wy nie jesteście w ciełe, ale w duchu, gdyż Duch Boży mieszka w was: a jeżeli kto Ducha Chrystusowego nie ma, ten nie jest jego.

¹⁰ Ale jeżeli Chrystus w was jest, tedy ciało jest martwe dla grzechu, a duch jest żywy dla sprawiedliwości.

¹¹ A jeżeli Duch tego, który Jezusa wzbudził z martwych, mieszka w was, ten który wzbudził Chrystusa z martwych, ożywi i śmiertelne ciała wasze przez Ducha swego, który w was mieszka.

¹² A tak, bracia! dłużnikami jesteśmy nie ciału, abyśmy według ciała żyli.

¹³ Albowiem jeźlibyście według ciała żyli, pomrzecie; ale jeźlibyście Duchem sprawy ciała umartwili, żyć będziecie.

¹⁴ Bo którzykolwiek Duchem Bożym prowadzeni bywają, ci są synami Bożymi.

¹⁵ Gdyżecie nie wzięli ducha niewoli znowu ku bojaźni, aleście wzięli Ducha przysposobienia synowskiego, przez którego wołamy: Abba, to jest Ojczy!

¹⁶ Tenże duch poświadcza duchowi naszemu, iż jesteśmy dziećmi Bożymi.

¹⁷ A jeźliż dziećmi, tedy i dziedzicami, dziedzicami wprawdzie Bożymi, a spółdziedzicami Chrystusowymi, jeżeli tylko z nim cierpimy, abyśmy też z nim byli uwielbieni.

¹⁸ Albowiem, (bracia!) mam za to, iż utrapienia teraźniejszego czasu nie są godne onej przyszłej chwały, która się ma objawić w nas.

¹⁹ Bo troskliwe wyglądanie stworzenia oczekuje objawienia synów Bożych.

²⁰ Gdyż stworzenie marności jest poddane, nie dobrowolnie, ale dla tego, który je poddał,

²¹ Pod nadzieją, że i samo stworzenie będzie uwolnione z niewoli skażenia na wolność chwały dzieł Bożych.

²² Bo wiemy, iż wszystko stworzenie wespół wzdycha i wespół boleje aż dotąd.

²³ A nie tylko ono stworzenie, ale i my, którzy mamy pierwiastki Ducha, i my sami w sobie wzdychamy, oczekując przysposobienia synowskiego, odkupienia ciała naszego.

²⁴ Albowiem nadziejąśmy zbawieni. A nadzieja widoma nie jest nadzieją; bo co kto widzi, przecz się tego spodziewa?

²⁵ Ale czego nie widzimy, tego się spodziewamy i tego przez cierpliwość oczekujemy.

²⁶ Także też i Duch dopomaga mdłościom naszym. Albowiem o co byśmy się modlić mieli, jako potrzeba, nie wiemy; ale tenże Duch przyczynia się za nami wzdychaniem niewymownem.

- ²⁷ A ten, który się serc bada, wie, który jest zmysł Ducha, ponieważ według Boga przyczynia się za świętymi.
- ²⁸ A wiemy, iż tym, którzy miłują Boga, wszystkie rzeczy dopomagają ku dobremu, to jest tym, którzy według postanowienia Bożego powołani są.
- ²⁹ Albowiem, które on przejrzał, te też przenaznaczył, aby byli przypodobani obrazowi Syna jego, żeby on był pierworodnym między wieloma braćmi,
- ³⁰ A które przenaznaczył, te też powołał; a które powołał, te też usprawiedliwił; a które usprawiedliwił, te też uwielbił.
- ³¹ Cóż tedy rzeczymy na to? Jeżeli Bóg za nami, któż przeciwko nam?
- ³² Który ani własnemu Synowi nie przepuścił, ale go za nas wszystkich wydał: jakoż by wszystkiego z nim nie darował nam?
- ³³ Któż będzie skarżył na wybrane Boże? Bóg jest, który usprawiedliwia.
- ³⁴ Któż jest, co by je potępił? Chrystus jest, który umarł, owszem i zmartwychwstał, który też jest na prawicy Bożej, który się też przyczynia za nami.
- ³⁵ Któż nas odłączy od miłości Chrystusowej? czyli utrapienie? czyli ucisk? czyli prześladowanie? czyli głód? czyli nagość? czyli niebezpieczeństwo? czyli miecz?
- ³⁶ Jako napisano: Dla ciebie cały dzień zabijani bywamy, poczytaniśmy jako owce na rzeź naznaczone;
- ³⁷ Ale w tem wszystkim przewyciężamy przez tego, który nas umiłował.
- ³⁸ Albowiem pewienem tego, iż ani śmierć, ani żywot, ani Aniołowie, ani księstwa, ani mocarstwa, ani teraźniejsze ani przyszłe rzeczy,
- ³⁹ Ani wysokość, ani głębokość, ani żadne insze stworzenie nie będzie nas mogło odłączyć od miłości Bożej, która jest w Jezusie Chrystusie, Panu naszym.

ROZDZIAŁ 9

Prawdę mówię w Chrystusie, a nie kłamię, w czym mi poświadcza sumienie moje przez Ducha Świętego:

- ² Że mam wielki smutek i nieustawający ból w sercu mojem.
- ³ Albowiem żądałbym sam, abym się stał odłączonym od Chrystusa za braci moich, za pokrewnych moich według ciała.
- ⁴ Którzy są Izraelczycy, których jest przysposobienie synowskie i chwała, i przymierza, i zakonu danie, i służba Boża, i obietnice;
- ⁵ Których są ojcowie i z których poszedł Chrystus ile według ciała, który jest nad wszystkimi Bóg błogosławiony na wieki. Amen.
- ⁶ Lecz nie można, żeby miało upaść słowo Boże; albowiem nie wszyscy, którzy są z Izraela, są Izraelem;
- ⁷ Ani iż są nasieniem Abrahamowem, wszyscy są dziećmi; ale rzeczono: W Izaaku będzie tobie nazwane nasienie;
- ⁸ To jest, nie dzieci ciała są dziećmi Bożymi; ale dzieci obietnicy bywają w nasienie policzone.
- ⁹ Albowiem obietnicy słowo to jest: O tym właśnie czasie przyjdę, a Sara będzie miała syna;
- ¹⁰ A nie tylko to, ale i Rebeka, gdy z jednego ojca naszego Izaaka brzemienną została.
- ¹¹ Gdy się jeszcze były dziatki nie narodziły, ani co dobrego albo złego uczyniły, aby się ostało postanowienie Boże według wybrania, nie z uczynków, ale z tego, który powołuje,

- ¹² Rzeczono jej, że większy będzie służył mniejszemu;
- ¹³ Jako napisano: Jakóbam umiłował, alem Ezawa miał w nienawiści.
- ¹⁴ Cóż tedy rzeczymy? Jestże niesprawiedliwość u Boga? Nie daj tego Boże!
- ¹⁵ Albowiem do Mojżesza mówi: Zmiłuję się, nad kim się zmiłuję; a zlituję się, nad kim się zlituję.
- ¹⁶ A przetoż nie zależy na tym co chce, ani na tym, co bieży, ale na Bogu, który się zmiłowywa.
- ¹⁷ Albowiem mówi Pismo do Faraona: Na tom cię samo wzbudził, abym okazał moc moję na tobie, a iżby opowiadane było imię moje po wszystkiej ziemi.
- ¹⁸ A tak nad kim chce, zmiłowywa się, a kogo chce, zatwardza.
- ¹⁹ Ale mi rzeczesz: Przeczże się jeszcze uskarża? bo któż się sprzeciwił woli jego?
- ²⁰ I owszem, o człowiecze! któżes ty jest, który spór wiedziesz z Bogiem? Izali lepianka rzecze lepiarzowi: Przeczżeś mię tak uczynił?
- ²¹ Izali nie ma mocy garncarz nad gliną, żeby z tejże gliny uczynił jedno naczynie ku uczciwości, a drugie ku zelżywości?
- ²² A jeźliż Bóg chcąc okazać gniew i znajomą uczynić możność swoję, znosił w wielkiej cierpliwości naczynia gniewu na zginienie zgotowane,
- ²³ A iżby znajome uczynił bogactwo chwały swojej nad naczyniem miłosierdzia, które zgotował ku chwale;
- ²⁴ Których i powołał, to jest nas, nie tylko z Żydów, ale i z poganów.
- ²⁵ Jako też u Ozeasza mówi: Nazwię lud, który nie był moim, ludem moim, a onę, która nie była umiłowaną, nazwię umiłowaną.
- ²⁶ I stanie się, że na tem miejscu, gdzie im mawiano: Nie jesteście wy ludem moim, tam nazwani będą synami Boga żywego.
- ²⁷ A Izajasz woła nad Izraelem, mówiąc: Choćby liczba synów Izraelskich była jako piasek morski, ostatki zachowane będą.
- ²⁸ Albowiem sprawę skończy i skróci w sprawiedliwości; sprawę zaiste skróconą uczyni Pan na ziemi.
- ²⁹ I jako przedtem powiedział Izajasz: By nam był Pan zastępów nie zostawił nasienia, bylibyśmy się stali jako Sodoma i Gomore bylibyśmy podobni.
- ³⁰ Cóż tedy rzeczymy? To, iż poganie, którzy nie szukali sprawiedliwości, dostąpili sprawiedliwości, a sprawiedliwości, która jest z wiary.
- ³¹ A Izrael szukając zakonu sprawiedliwości, nie doszedł zakonu sprawiedliwości.
- ³² Dlaczegoż? Iż nie z wiary, ale jako z uczynków zakonu jej szukali; albowiem się obrazili o kamień obrażenia,
- ³³ Jako napisano: Oto kładę w Syonie kamień obrażenia i opokę otrącenia, a wszelki, który w niego wierzy, nie będzie pohańbiony.

ROZDZIAŁ 10

Bracia! przychylna wola serca mego i modlitwa, którą czynię do Boga za Izraelem, jestci ku zbawieniu.

² Albowiem daję im świadectwo, iż gorliwość ku Bogu mają, ale nie według wiadomości.

³ Bo nie znając sprawiedliwości Bożej, a chcąc własną sprawiedliwość wystawić, sprawiedliwości Bożej nie byli poddani.

- ⁴ Albowiem koniec zakonu jest Chrystus ku sprawiedliwości każdemu wierzącemu.
- ⁵ Gdyż Mojżesz pisze o sprawiedliwości, która jest z zakonu, iż ktobykolwiek te rzeczy czynił, przez nie żyć będzie.
- ⁶ Ale sprawiedliwość, która jest z wiary, tak mówi: Nie mów w sercu swem: Kto wstąpi na niebo? to jest Chrystusa na dół sprowadzić:
- ⁷ Albo kto zstąpi do przepaści? to jest Chrystusa od umarłych wyprowadzić.
- ⁸ Ale (Mojżesz) cóż mówi: Blisko ciebie jest słowo w ustach twoich i w sercu twojem. Toć jest słowo wiary, które opowiadamy:
- ⁹ Że jeźlibyś usta wyznał Pana Jezusa i uwierzyłbyś w sercu twojem, że go Bóg z martwych wzbudził, zbawiony będziesz.
- ¹⁰ Albowiem sercem wierzono bywa ku sprawiedliwości, ale się usta wyznanie dzieje ku zbawieniu.
- ¹¹ Bo Pismo mówi: Wszelki, kto w niego wierzy, nie będzie pohańbiony;
- ¹² Gdyż nie masz różności między Żydem i Grekiem; bo tenże Pan wszystkich, bogaty jest ku wszystkim, którzy go wzywają.
- ¹³ Każdy bowiem, kto by wzywał imienia Pańskiego, zbawiony będzie.
- ¹⁴ Jakoż tedy wzywać będą tego, w którego nie uwierzyli? a jako uwierzą w tego, o którym nie słyszeli? a jako usłyszają bez kaznodziei?
- ¹⁵ Jakoż też będą kazać, jeźliby nie byli posłani? Jako napisano: O jako śliczne są nogi tych, którzy opowiadają pokój, tych, którzy opowiadają dobre rzeczy.
- ¹⁶ Aleć nie wszyscy posłuszni byli Ewangelii; albowiem Izajasz mówi: Panie! któż uwierzył kazaniu naszemu?
- ¹⁷ Wiara tedy jest z słuchania, a słuchanie przez słowo Boże.
- ¹⁸ Ale mówię: Izali nie słyszeli? i owszem na wszystkę ziemię wyszedł głos ich i na kończyny okręgu ziemi słowa ich.
- ¹⁹ Ale mówię: Izali tego nie poznał Izrael? Pierwszy Mojżesz mówi: Ja was do zawiści pobudzę przez naród, który nie jest narodem, przez naród nierozumny rozdrażnię was.
- ²⁰ A Izajasz śmiałości używając mówi: Jestem znaleziony od tych, którzy mnie nie szukali, i jestem objawiony tym, którzy się o mnie nie pytali.
- ²¹ Ale przeciwko Izraelowi mówi: Cały dzień wyciągałem ręce moje do ludu upornego i sprzeciwiającego się.

ROZDZIAŁ 11

Mówię tedy: Izali Bóg odrzucił lud swój? Nie daj tego Boże! Albowiem i jam jest Izraelczyk z nasienia Abrahamowego, z pokolenia Benjaminowego.

- ² Nie odrzuciłci Bóg ludu swego, który przejrzał. Ażaj nie wiecie, co mówi Pismo o Elijaszu? jako się przyczynia do Boga przeciwko Izraelowi mówiąc:
- ³ Panie! Proroki twoje pomordowali i ołtarze twoje zburzyli, a zostałem ja sam i szukają duszy mojej.
- ⁴ Ale cóż mu mówi Boska odpowiedź? Zostawiłem sobie siedm tysięcy mężów, którzy nie skłonili kolana Baalowi.
- ⁵ Tak tedy i terazniejszego czasu ostatki podług wybrania z łaski zostały.
- ⁶ A ponieważ z łaski, tedyć już nie z uczynków, inaczej łaska już by nie była łaską; a jeźli z uczynków, jużci nie jest łaska; inaczej uczynek już by nie był uczynkiem.

- ⁷ Cóż tedy? Czego Izrael szuka, tego nie dostąpił; ale wybrani dostąpili, a inni zatwardzeni są,
- ⁸ (Jako napisano: Dał im Bóg ducha twardego snu, oczy, aby nie widzieli i uszy, aby nie słyszeli), aż do dzisiejszego dnia.
- ⁹ A Dawid mówi: Niechaj im będzie stół ich sidłem i ułowieniem i otrąceniem i odpłatą.
- ¹⁰ Niech zaćmione będą oczy ich, aby nie widzieli, a grzbietu ich zawsze nachylaj.
- ¹¹ Mówię tedy: Aż się potknęli, aby padli? Nie daj tego Boże! Ale przez ich upadek doszło zbawienie pogan, aby je do zawiści przywiódł.
- ¹² A ponieważ upadek ich jest bogactwem świata, a umniejszenie ich bogactwem pogan, jakież daleko więcej ich zupełność?
- ¹³ Albowiem mówię wam poganom, ilem ja jest Apostołem pogan, usługiwanie moje zalecam,
- ¹⁴ Ażabym jako ku zawiści pobudził ciało moje i zbawiłbym niektóre z nich.
- ¹⁵ Albowiem jeżeli odrzucenie ich jest pojednaniem świata, cóż będzie przyjęcie ich, tylko ożycie od umarłych?
- ¹⁶ Ponieważ jeżeli pierwiastki święte, tedyć i zaczynienie; a jeżeli korzeń święty, tedyć i gałęzie.
- ¹⁷ A jeżeli niektóre z gałęzi odłamane są, a ty, któryś był płonną oliwą, jesteś wszczepiony zamiast nich i stałeś się uczestnikiem korzenia i tłustości oliwnego drzewa:
- ¹⁸ Nie chlub się przeciw gałęziom, bo jeżeli się chlubisz, wiedzże, iż nie ty korzenia nosisz, ale korzeń ciebie.
- ¹⁹ Ale rzeczesz: Odłamane są gałęzie, abym ja był wszczepiony.
- ²⁰ Dobrze; dla niedowiarstwa odłamane są, ale ty wiarą stoisz; nie bądźże hardej myśli, ale się bój.
- ²¹ Albowiem jeżeli Bóg przyrodzonym gałęziom nie przepuścił, wiedz, że i tobie nie przepuści.
- ²² Obaczże tedy dobroć i srogość Bożą; przeciwko tym wprawdzie, którzy upadli, srogość, ale przeciwko tobie dobroć, jeźlibyś trwał w dobroci; inaczej i ty będziesz wycięty.
- ²³ Aleć i oni, jeżeli nie będą trwali w niedowiarstwie, wszczepieni zaś będą, gdyż mocny jest Bóg one zasię wszczepić.
- ²⁴ Albowiem jeźliś ty jest wycięty z oliwy, z przyrodzenia płonnej, a przeciwko przyrodzeniu jesteś wszczepiony w dobrą oliwę, jakież daleko więcej, którzy są według przyrodzenia, wszczepieni będą w swoją własną oliwę!
- ²⁵ Bo nie chcę, abyście nie mieli wiedzieć, bracia! tej tajemnicy, (żebyście nie byli sami u siebie mądrymi), iż zatwardzenie z części przyszło na Izraela, póki by nie weszła zupełność pogan.
- ²⁶ A tak wszystek Izrael będzie zbawiony, jako napisano: Przyjdzie z Syonu wybawiciel i odwróci niepobożności od Jakóba.
- ²⁷ A toć będzie przymierze moje z nimi, gdy odejmę grzechy ich.
- ²⁸ A tak według Ewangelii nieprzyjaciółmi są dla was; lecz według wybrania są miłymi dla ojców.
- ²⁹ Albowiem darów swoich i wezwania Bóg nie żałuje.
- ³⁰ Bo jako i wy niekiedy nie wierzyliście Bogu, ale teraz dostąpiliście miłosierdzia dla ich niedowiarstwa,
- ³¹ Tak i oni teraz stali się nieposłusznymi, aby dla miłosierdzia wam okazanego i oni

miłosierdzia dostąpili.

³² Albowiem zamknął je Bóg wszystkie w niedowiarstwo, aby się nad wszystkimi zmiłował.

³³ O głębokości bogactwa i mądrości, i znajomości Bożej! Jako są niewybadane sądy jego i niedoścignione drogi jego!

³⁴ Bo któż poznał umysł Pański? albo kto był rajcą jego?

³⁵ Albo kto mu co pierwaj dał, a będzie mu zasię oddano?

³⁶ Albowiem z niego i przez niego i w nim są wszystkie rzeczy; jemu niech będzie chwała na wieki. Amen.

ROZDZIAŁ 12

Proszę was tedy, bracia! przez litości Boże, abyście stawiali ciała wasze ofiarą żywą, świętą, przyjemną Bogu, to jest rozumną służbę waszą.

² A nie przypodobywajcie się temu światu, ale się przemieńcie przez odnowienie umysłu waszego na to, abyście doświadczyli, która jest wola Boża dobra, przyjemna i doskonała.

³ Albowiem powiadam przez łaskę, która mi jest dana, każdemu, co jest między wami, aby więcej o sobie nie rozumiał, niżeli potrzeba rozumieć; ale żeby o sobie rozumiał skromnie, tak jako komu Bóg udzielił miarę wiary.

⁴ Albowiem jako w jednym ciele wiele członków mamy, ale wszystkie członki nie jednoż dzieło mają:

⁵ Tak wiele nas jest jednym ciałem w Chrystusie, aleśmy z osobna jedni drugich członkami.

⁶ Mając tedy różne dary według łaski, która nam jest dana; jeżeli prorocstwo, niech będzie według sznuru wiary;

⁷ Jeżeli posługowanie, niech będzie w posługowaniu; jeżeli kto naucza, niech trwa w nauczaniu;

⁸ Jeżeli kto napomina, w napominaniu; kto rozdaje, w szczerości; kto przełożony jest, w pilności; kto czyni miłosierdzie, niech czyni z ochotą.

⁹ Miłość niech będzie nieobłudna; miejcie w obrzydliwości złe; imając się dobrego.

¹⁰ Miłością braterską jedni ku drugim skłonni bądźcie, uczciwością jedni drugich uprzedzając.

¹¹ W pracy nie leniwi, duchem pałający, Panu służący;

¹² W nadziei się weselący, w ucisku cierpliwi, w modlitwie ustawiczni;

¹³ Potrzebom świętych udzielający, gościnności naśladowający.

¹⁴ Dobrorzeczcie tym, którzy was prześladują; dobrozeczcie, a nie przeklinajcie.

¹⁵ Weselcie się z weselącymi, a płaczcie z płaczącymi.

¹⁶ Bądźcie między sobą jednomyślni, wysoko o sobie nie rozumiejąc, ale się do niskich nakłaniając.

¹⁷ (Bracia!) nie bądźcie mądrymi sami u siebie; żadnemu złem za złe nie oddawajcie, obmyśliwając to, co jest uczciwego przed wszystkimi ludźmi.

¹⁸ Jeżeli można, ile z was jest, ze wszystkimi ludźmi pokój miejcie.

¹⁹ Nie mścijcie się sami, najmils! ale dajcie miejsce gniewowi; albowiem napisano: Mnie pomsta, a Ja oddam, mówi Pan.

²⁰ Jeżeli tedy łaknie nieprzyjaciół twój, nakarm go; jeżeli pragnie, napój go: bo to czyniąc, węgle rozpalone zgarniesz na głowę jego.

²¹ Nie daj się zwyciężyć złemu, ale złe dobrem zwyciężaj.

ROZDZIAŁ 13

Każda dusza niech będzie zwierzchnościom wyższym poddana: boć nie masz zwierzchności, tylko od Boga; a te, które są zwierzchności, od Boga są postanowione.

² A tak, kto się zwierzchności sprzeciwia, Bożemu się postanowieniu sprzeciwia; a którzy się sprzeciwiają, sami sobie potępienie zjedną.

³ Albowiem przełożeni nie są na postrach dobrym uczynkom, ale złym. A chcesz się nie bać zwierzchności, czyń, co jest dobrego, a będziesz miał pochwałę od niej;

⁴ Bożym bowiem jest sługą tobie ku dobremu. Ale jeżeli uczynisz, co jest złego, bój się; boć nie darmo miecz nosi, gdyż jest sługą Bożym, mszczącym się w gniewie nad czyniącym, co jest złego.

⁵ Przetoż trzeba być poddanym nie tylko dla gniewu, ale i dla sumienia.

⁶ Albowiem dla tego też podatki dajecie, gdyż są sługami Bożymi, którzy tego samego ustawicznie pilnują.

⁷ Oddawajcież tedy każdemu, cobyście powinni: komu podatek, temu podatek, komu cło, temu cło, komu bojaźń, temu bojaźń; komu cześć, temu cześć.

⁸ Nikomu nic winni nie bądźcie, tylko abyście się społecznie miłowali; bo kto miłuje bliźniego, zakon wypełnił.

⁹ Gdyż to przykazanie: Nie będziesz cudzołożył, nie będziesz zabijał, nie będziesz kradł, nie będziesz fałszywie świadczył, nie będziesz pożądał, i jeżeli które insze jest przykazanie, w tem słowie sumownie się zamyka, mianowicie: Będziesz miłował bliźniego twego, jako siebie samego.

¹⁰ Miłość bliźniemu złości nie wyrządza; a tak wypełnieniem zakonu jest miłość.

¹¹ A to czyńcie, wiedząc czas, iż już przyszła godzina, abyśmy się ze snu ocucili; albowiem teraz bliższe nas jest zbawienie, aniżeli kiedyśmy uwierzyli.

¹² Noc przeminęła, a dzień się przybliżył; odrzućmyż tedy uczynki ciemności, a obleczmy się w zbroję światłości.

¹³ Chodźmy uczciwie jako we dnie, nie w biesiadach i w pijaństwach, nie we wszeteczeństwach i rozpustach, nie w poswarkach ani w zazdrości;

¹⁴ Ale obleczcie się w Pana Jezusa Chrystusa, a nie czyńcie starania o ciele ku wykonywaniu pożądliwości.

ROZDZIAŁ 14

A tego, który jest w wierze słaby, przyjmujcie, nie na sprzecznia około sporów.

² Boć jeden wierzy, iż może jeść wszystko, a drugi będąc słaby, jarzynę jada.

³ Ten, który je, niech lekce nie waży tego, który nie je; a który nie je, niech nie potępia tego, który je; albowiem go Bóg przyjął.

⁴ Ktoś ty jest, co sądzisz cudzego sługę? Panu własnemu stoi, albo upada, a ostoi się; albowiem go Bóg może utwierdzić.

⁵ Bo jeden różność czyni między dniem a dniem, a drugi każdy dzień za równo sądzi; każdy niech będzie dobrze upewniony w zmyśle swoim.

- ⁶ Kto przestrzega dnia, Panu przestrzega; a kto nie przestrzega dnia, Panu nie przestrzega; kto je, Panu je, bo dziękuje Bogu; a kto nie je, Panu nie je, a dziękuje Bogu.
- ⁷ Albowiem nikt z nas sobie nie żyje, i nikt sobie nie umiera.
- ⁸ Bo choć żyjemy, Panu żyjemy; choć umieramy, Panu umieramy; przetoż choć i żyjemy, choć i umieramy, Pańscy jesteśmy.
- ⁹ Gdyż na to Chrystus i umarł i powstał i ożył, aby i nad umarłymi i nad żywymi panował.
- ¹⁰ Ale ty przeczże potępiasz brata twego? Albo też ty czemu lekceważysz brata twego, gdyż wszyscy staniemy przed stolicą Chrystusową?
- ¹¹ Bo napisano: Jako żyję Ja, mówi Pan, iż mi się każde kolano ukloni, i każdy język wysławiać będzie Boga.
- ¹² A przeto każdy z nas sam za się odda rachunek Bogu.
- ¹³ A tak już nie sądźmy jedni drugich; ale raczej to rozsądzajcie, abyście nie kładli obrażenia, ani dawali zgorszenia bratu.
- ¹⁴ Wiem i upewnionym jest przez Pana Jezusa, iż nie masz nic przez się nieczystego, tylko temu, który mniema co być nieczystem, to temu nieczyste jest.
- ¹⁵ Lecz jeżeli dla pokarmu brat twój bywa zasmucony, już nie postępujesz według miłości; nie zatracaj pokarmem twoim tego, za którego Chrystus umarł.
- ¹⁶ Niechże tedy dobro wasze bluźnione nie będzie.
- ¹⁷ Albowiem królestwo Boże nie jest pokarm ani napój, ale sprawiedliwość i pokój i radość w Duchu Świętym:
- ¹⁸ Bo kto w tych rzeczach służy Chrystusowi, miły jest Bogu, a przyjemny ludziom.
- ¹⁹ Przetoż tedy naśladujmy tego, co należy do pokoju i do społecznego budowania.
- ²⁰ Dla pokarmu nie psuj sprawy Bożej. Wszystkoć wprowadzie jest czyste; ale złe jest człowiekowi, który je z obrażeniem.
- ²¹ Dobrac jest, nie jeść mięsa i nie pić wina, ani żadnej rzeczy, którą się brat twój obraża albo gorszy albo słabiej.
- ²² Ty wiarę masz? miejże ją sam u siebie przed Bogiem. Błogosławiony, który samego siebie nie sądzi w tem, co ma za dobre.
- ²³ Ale kto jest wątpliwy, jeźliby jadł, potępiony jest, iż nie je z wiary; albowiem cokolwiek nie jest z wiary, grzechem jest.

ROZDZIAŁ 15

- A** tak powinniśmy znosić, my, którzyśmy mocni, mdłości słabych, a nie podobać się samym sobie.
- ² Przetoż każdy z nas niech się bliźniemu podoba ku dobremu dla zbudowania;
- ³ Ponieważ i Chrystus nie podobał się samemu sobie, ale jako napisano: Urągania urągających tobie przypadły na mię.
- ⁴ Bo cokolwiek przedtem napisano, ku naszej nauce napisano, abyśmy przez cierpliwość i przez pociechę Pism nadzieję mieli.
- ⁵ A Bóg cierpliwości i pociechy niech wam da, abyście byli jednomyślni między sobą według Chrystusa Jezusa.
- ⁶ Abyście jednomyślnie jednemi usty wysławiali Boga, Ojca Pana naszego Jezusa Chrystusa.
- ⁷ Przetoż przyjmujcie jedni drugich, jako i Chrystus przyjął nas do chwały Bożej.

- ⁸ Bo powiadam, iż Jezus Chrystus był sługą obrzezki dla prawdy Bożej, aby potwierdził obietnice ojcom uczynione,
- ⁹ A poganie żeby za miłosierdzie chwalili Boga, jako napisano: Dlatego będę cię wysławiał między pogany i imieniowi twemu śpiewać będę.
- ¹⁰ I zasię mówi: Weselcie się poganie z ludem jego.
- ¹¹ I zasię: Chwalcie Pana wszyscy poganie, a wysławiajcie go wszyscy ludzie.
- ¹² I zasię Izajasz mówi: Będzie korzeń Jessego, a który powstanie, aby panował nad pogany, w nim poganie nadzieję pokładać będą.
- ¹³ A Bóg nadziei niech was napełni wszelką radością i pokojem w wierze, abyście obfitowali w nadziei przez moc Ducha Świętego.
- ¹⁴ A pewienem, bracia moi! i ja sam o was, że jesteście i wy sami pełni dobroci, napełnieni wszelką znajomością, i możecie jedni drugich napominać.
- ¹⁵ A pisałem do was, bracia! poniekąd śmieiej, jakoby was napominając przez łaskę, która mi jest dana od Boga.
- ¹⁶ Na to, abym był sługą Jezusa Chrystusa między pogany, świętobliwie pracując w Ewangelii Bożej, aby ofiara pogan stała się przyjemna, poświęcona przez Ducha Świętego.
- ¹⁷ Mam się tedy czem chlubić w Chrystusie Jezusie, w rzeczach Bożych.
- ¹⁸ Albowiem nie śmiałbym mówić tego, czego by nie sprawował Chrystus przez mię w przywożeniu ku posłuszeństwu pogan, przez słowo i przez uczynek,
- ¹⁹ Przez moc znamion i cudów, przez moc Ducha Bożego, tak iżem od Jeruzalemu i okolicznych krain aż do Iliryku napełnił Ewangelią Chrystusową;
- ²⁰ A to tak usiłując kazać Ewangelię, gdzie i mianowany nie był Chrystus, abym na cudzym fundamencie nie budował.
- ²¹ Ale jako napisano: Którym nie powiadano o nim, oglądają; a którzy o nim nie słyszeli, zrozumieją.
- ²² Dlaczegoż też często miewał przeszkody, żem do was przyjść nie mógł.
- ²³ Lecz teraz nie mam więcej miejsca w tych samych krainach, a mając chęć przyjść do was od wielu lat.
- ²⁴ Kiedykolwiek pójdę do Hiszpanii, przyjdę do was: bo się spodziewam, że tamtędy idąc ujrzę was, a że wy mię tam poprowadzicie, kiedy się pierwszej z wami troszeczkę ucieszę.
- ²⁵ A teraz idę do Jeruzalemu, usługując świętym.
- ²⁶ Albowiem się upodobało Macedonii i Achai, nieco spólnie złożyć na ubogich świętych, którzy są w Jeruzalemie.
- ²⁷ Owa podobało się im i są ich dłużnikami; bo ponieważ dóbr ich duchownych poganie się uczestnikami stali, powinni im też są cielesnemi usługiwać.
- ²⁸ Przetoż gdy to wykonam, a onym jako zapieczętowany ten pożytek oddam, pójdę przez was do Hiszpanii;
- ²⁹ A wiem, iż gdy przyjdę do was, z hojnem błogosławieństwem Ewangelii Chrystusowej przyjdę.
- ³⁰ A proszę was, bracia! przez Pana naszego Jezusa Chrystusa i przez miłość Ducha, abyście wespół ze mną pracowali w modlitwach za mię do Boga,
- ³¹ Abym był wybawiony od tych, którzy są niewiernymi w ziemi Judzkiej, a iżby usługa

moja, którą wykonywam przeciw Jeruzalemowi, przyjemna była świętym;

³² Aby z radością przyszedł do was za wolą Bożą i z wami się wespół ucieszył.

³³ A Bóg pokoju niech będzie z wami wszystkimi. Amen.

ROZDZIAŁ 16

A zalecam wam Febę, siostrę naszą, która jest służebnicą zboru Kienchreeńskiego;

² Abyście ją przyjęli w Panu, jako przystoi świętym, i stali przy niej, w którejkolwiek by was rzeczy potrzebowała; albowiem i ona wielom gospody używała, aż i mnie samemu.

³ Pozdrówcie Pryscyllę i Akwilę, pomocniki moje w Chrystusie Jezusie;

⁴ (Którzy za duszę moją swojej własnej szyi nadstawiali; którym nie ja sam dziękuję, ale i wszystkie zbory pogańskie.)

⁵ Także zbór, który jest w domu ich. Pozdrówcie Epeneta miłego mojego, który jest pierwiastkiem Achai do Chrystusa.

⁶ Pozdrówcie Maryję, która wiele pracowała dla nas.

⁷ Pozdrówcie Andronika i Junijasza, krewnych moich i spółwięźni moich, którzy znacznymi są między Apostołami, którzy i przede mną byli w Chrystusie.

⁸ Pozdrówcie Amplijasa, miłego mojego w Panu.

⁹ Pozdrówcie Urbana, pomocnika naszego w Chrystusie i Stachyna mnie miłego.

¹⁰ Pozdrówcie Apellesa doświadczonego w Chrystusie. Pozdrówcie tych, którzy są z domu Arystobulowego.

¹¹ Pozdrówcie Herodijona, pokrewnego mojego. Pozdrówcie tych, którzy są z domu Narcyssowego, tych, którzy są w Panu.

¹² Pozdrówcie Tryfenę i Tryfosę, które pracują w Panu. Pozdrówcie Persydę miłą, która wiele pracowała w Panu.

¹³ Pozdrówcie Rufa, wybranego w Panu i matkę jego, i moją.

¹⁴ Pozdrówcie Asynkryta, Flegonta, Hermana, Patrobę, Hermena i braci, którzy są z nimi.

¹⁵ Pozdrówcie Filologa i Juliję, Nerego i siostrę jego, i Olimpa, i wszystkich świętych, którzy są z nimi.

¹⁶ Pozdrówcie jedni drugich z pocałowaniem świętem. Pozdrawiają was zbory Chrystusowe.

¹⁷ A proszę was, bracia! abyście upatrywali tych, którzy czynią rozerwania i zgorszenia przeciwko tej nauce, którejście się wy nauczyli; i chrońcie się ich.

¹⁸ Albowiem takowi Panu naszemu Jezusowi Chrystusowi nie służą, ale własnemu brzuchowi swemu, a przez łagodną mowę i pochlebstwo serca prostych zwodzą.

¹⁹ Bo posłuszeństwo wasze wszystkich doszło. A przetoż raduję się z was; ale chcę, abyście byli mądrymi na dobre, a prostymi na złe.

²⁰ A Bóg pokoju zetrze szatana pod nogi wasze w rychłe. Łaska Pana naszego Jezusa Chrystusa niech będzie z wami. Amen.

²¹ Pozdrawiają was Tymoteusz, pomocnik mój, i Lucyjusz, i Jazon, i Sosypater, pokrewni moi.

²² Pozdrawiam was w Panu ja Tercyjusz, którym ten list pisał.

²³ Pozdrawia was Gajus, gospodarz mój i wszystkiego zboru. Pozdrawia was Erastus, szafarz miejski, i Kwartus brat.

²⁴ Łaska Pana naszego Jezusa Chrystusa niech będzie z wami wszystkimi. Amen.

- ²⁵ A temu, który was może utwierdzić według Ewangelii mojej i opowiadania Jezusa Chrystusa, według objawienia tajemnicy od czasów wiecznych zamilczanej,
- ²⁶ Lecz teraz objawionej i przez Pisma prorockie według postanowienia wiecznego Boga ku posłuszeństwu wiary między wszystkimi narody oznajmionej;
- ²⁷ Temu, samemu mądrymu Bogu niech będzie chwała przez Jezusa Chrystusa na wieki. Amen.

For other languages please go to **www.wordproject.org**